

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда
(м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

<i>КОРСІКОВА К.Г.</i> РОБОЧИЙ ЗОШИТ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	179
<i>КОСЕНЧУК Ю.Г.</i> ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ РЕФОРМУВАННЯ ШКІЛЬНОЇ ОСВИТИ В ФІНЛЯНДСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ КРІЗЬ ПРИЗМУ ПОСТУПУ НУШ	181
<i>КОСТЬ Е.Ю., ГОРВАТ М.В.</i> ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ БУЛІНГУ СЕРЕД ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	184
<i>КУЗЬМА Д.В., ГОРВАТ М.В.</i> АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	187
<i>КУЗЬМА О. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В.</i> СТИМУЛЮВАННЯ І МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	189
<i>КУРИЛО Л. Ф.</i> СУТНІСТЬ, ОСОБЛИВОСТІ ТА ФОРМИ АДАПТАЦІЙНИХ РОЗЛАДІВ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВИТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	191
<i>ЛЕДНЕЙ В.Е., КУЗЬМА-КАЧУР М.І.</i> ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР НА УРОКАХ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.....	195
<i>ЛЕНДЕЛ В.В.</i> СОЦІАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ФІЛОСОФСЬКИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	197
<i>ЛЕНДЕЛ К.І., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.</i> ПРИНЦИПИ ВИХОВАННЯ У СУЧАСНИХ ПІДХОДАХ ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА.....	200
<i>ЛЕХМАН О.Ю., ХОМА О.М.</i> ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННСВИХ УМІНЬ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	202
<i>ЛІБА О.М.</i> МЕТОДИЧНА КУЛЬТУРА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ	205
<i>МАЙБОРОДА І.Е.</i> ФОРМУВАННЯ СВИТОГЛЯДНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ МИСТЕЦТВА.....	207
<i>МАКАРЕВИЧ О.В., МАЙБОРОДА І.Е.</i> ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ НАРОДНОГО ДЕКОРАТИВНО- ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА.....	209
<i>МАЛЬКО М.В., МОЧАН Т.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВИТИ.....	211
<i>МАМОНОВА Г.В.</i> НАУКА В КОМІКСАХ: ДОСВІД ТОКІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ	214
<i>МАРКОВИЧ В.О.</i> ПЕДАГОГІЧНА ЗАНЕДБАНІСТЬ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ ШКОЛИ.....	215
<i>МАРКОВИЧ Т.М., ЧОВРІЙ С.Ю.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕ- СІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВИТИ В ЗАКАРПАТТІ (1919–1944).....	217

10. White Leslie. The Evolution of Culture: The Development of Civilization to the Fall of Rome. New York: McGraw-Hill, 1959. URL: <https://www.taylorfrancis.com/chapters/mono/10.4324/9781315418575-10/energy-tools-leslie-white?Context=t=ubx>

**ЛЕНДЕЛ К.І.,
ТОВКАНЕЦЬ Г.В.**

Мукачівський державний університет, Україна

ПРИНЦИПИ ВИХОВАННЯ У СУЧАСНИХ ПІДХОДАХ ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Однією з головних потреб українського суспільства є формування особистості, яка в процесі розвитку своїх творчих сил та здібностей зможе реалізувати себе в сучасному світі. У XXI столітті в суспільстві відбулося багато змін, які відобразилися на вихованні майбутнього покоління. Методи виховання, які застосовувалися в минулому, вже не підходять для виховання сучасних дітей.

Цифрове суспільство та сучасні технології невідтворюно змінять традиційну систему освіти. Водночас майбутнє навчального процесу, окреслить риси, що витримали перевірку часом. А саме: здатність до емпатії та комунікабельність.

Пророчими є слова В.Сухомлинського: «Природа бажає, щоб діти були дітьми, доки не стануть дорослими. Якщо силоміць порушувати одвічний порядок, то виростемо скороспілки, які незабаром зіпсуються; у нас будуть юні вчені та старі діти; немає нічого безглуздішого, як замінити їх догоду нашими бажаннями...» [1]

Тому сучасному суспільству потрібні нові принципи виховання, які побудовані на гуманному та всебічному розвитку особистості.

Таким чином, можна сказати, що нові методи та принципи виховання дещо відрізняються від методів, які застосовувались в минулому. Головним прогресом у цьому можна побачити реформи, які зараз відбуваються в українській освіті, а саме в початковій школі. Формуються нові уявлення про освіту яка дасть змогу виховати всебічно розвинених дітей. Найважливішою реформою освіти є Нова українська школа яка спрямована на нових сучасних підходах у вихованні молодших школярів. Нами проведено опи-

тування серед батьків учнів початкових класів щодо необхідності дотримання сучасних принципів виховання. В опитуванні взяли участь 26 респондентів. Серед окреслених нами сучасних принципів перевагу надали принципу орієнтації на формування і розвиток загально людських цінностей патріотизму 20 респондентів проголосували саме за цей принцип, 18 обрали принцип проектування програми розвитку дитини спільно з батьками, 17 обрали привчання до самостійності, надання права вибору, 26 прищеплення цінностей гуманізму в НУШ.

Рис 1. Сучасні принципи виховання.

Можна стверджувати, що Нова українська школа виконує всі завдання, які сприяють всебічному розвитку особистості в сучасній школі. Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти й можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще важливо навчити користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними орієнтирами учня, формують його життєві компетентності, потрібні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Список використаних джерел

1. Osvita.ua: [Веб-сайт]. Київ. URL:<https://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14309/> (дата звернення: 17.01.2011).
2. П'ять принципів виховання по-новому // Сучасні тренди виховання: що варто знати батькам. 2021., вип. 2 Т. 2. С. 1-3.

3. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ: збірник / за ред. Міністерство освіти та науки України. Київ: МОУ, 2016. 40 с.
4. ВАСИЛЬ СУХОМЛИНСЬКИЙ ПРО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ // Факультет педагогіки, психології та мистецтв ЦДПУ ім. В Винниченка. Кіровоград, 2015. Т. 2. С. 7-11.

**ЛЕХМАН О.Ю.,
ХОМА О.М.**

Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Державний стандарт початкової освіти мовно-літературної освітньої галузі передбачає змістові лінії, що спрямовані на формування ключових та предметних компетентностей. У документі зазначено: «Метою вивчення української мови та літератури, мов та літератур відповідних корінних народів і національних меншин є формування комунікативної, читацької та інших ключових компетентностей; розвиток особистості здобувачів освіти засобами різних видів мовленнєвої діяльності; здатності спілкуватися українською мовою, мовами відповідних корінних народів і національних меншин для духовного, культурного і національного самовираження, користуватися ними в особистому і суспільному житті, міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей» [2, с.4].

Отже, одним із найважливіших завдань сучасної початкової школи є формування у молодших школярів мовленнєвих умінь. Дослідженням означеної проблеми займається низка науковців: М. Вашуленко, О. Вашуленко, М. Пентилюк, К. Пономарьова, О. Хорошковська та інші. Відтак, за дослідженнями О. Вашуленко, «формування комунікативно-мовленнєвих умінь – це процес становлення і формування мовленнєвої особистості у процесі взаємодії, комунікації і спілкування її з іншими мовцями в різних мовленнєво-комунікативних ситуаціях; включення мовця в різні види мовленнєвої діяльності, які спрямовані на реалізацію завдань навчання, пізнання, спілкування» [1]. Учення виокремлює педагогічну умову, яка забезпечить виконання завдань щодо розвитку мовлен-

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>